

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Η αμερικανική «Πέμπτη Φάλαγγα» στην Ευρώπη και η επίθεση στη Γάζα

Του ΚΩΣΤΑ Γ. ΤΣΑΠΟΓΑ

Δικαιώνοντας απολύτως τη λάμψη στο μάτι του, αλήστου μνήμης, Ντόναλντ Ράμσφελντ όταν μιλούσε για «παλιά» και «νέα Ευρώπη», αλλά και τις επισημάνσεις του Τσέχου πρωθυπουργού Μίρεκ Τοπολάνεκ περί δημοκρατικού ελλείμματος και ελλείμματος εκπροσώπησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η μόλις τριών ημερών τσεχική προεδρία της Ε.Ε. εκπροσώπησε αποτελεσματικά και εξέφρασε πλήρως τη συνισταμένη της... αμερικανικής και της ισραηλινής κοινής γνώμης, τοποθετούμενη το βράδυ του Σαββάτου για την προχθεσινή ισραηλινή χερσαία εισβολή στη Γάζα.

Η τσεχική συνιστώσα της αμερικανικής «Πέμπτης Φάλαγγας» στην Ευρώπη εκδηλώθηκε για άλλη μία φορά «με το καλημέρα», ξεπερνώντας λόγω υπερβάλλοντος ζήλου, δουλοπρέπειας, απειρίας ή απλής αφέλειας ακόμα και την αντίστοιχη ανακοίνωση του Λευκού Οίκου, που φρόντισε να εκτεθεί λιγότερο. Ηρθε επίσης σε πλήρη αντίθεση με την ανακοίνωση της Γαλλίας, που καταδίκασε αμέσως τη χερσαία ισραηλινή εισβολή. Όλα αυτά μία μέρα προτού η τρέχουσα τσεχική και η προηγούμενη γαλλική προεδρία της Ε.Ε. ξεκινήσουν τις διαφορετικές αποστολές τους στη Μέση Ανατολή, κάτι σαν τις χωριστές συγκεντρώσεις στην Αθήνα κατά την εργατική Πρωτομαγιά.

Δεν μπορεί βεβαίως να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να πρόκειται για ένα σατανικό προσυμφωνημένο σχέδιο, με τη συμμετοχή και του Ισραήλ. Μέσω της διαφοροποίησής του από τη σημερινή προεδρία της Ε.Ε. και με τη βοήθεια του πρόσφατου «αδειάσματος» της υπουργού Εξωτερικών Τζίπι Λίβνι κατά την επίσκεψή της στο Παρίσι, ακόμα και ο μάλλον φιλο-ισραηλινός Νικολά Σαρκοζί ξεκινά από σήμερα την ειρηνευτική του πρωτοβουλία στη Μέση Ανατολή έχοντας περιβληθεί για λίγο έναν μανδύα σχετικής αντικειμενικότητας.

Φυσιολογικά, οι από την ανατολική Ευρώπη προερχόμενοι «εισοδιστές», που ως απεσταλμένοι των ΗΠΑ υπονομεύουν εκ των έσω την εξέλιξη της Ε.Ε. σε έναν ισχυρό διεθνή πόλο, έχοντας οι ίδιοι βιώσει τη σοβιετική επικυριαρχία και το ψυχόγραμμα που ακόμα και τόσα χρόνια μετά οδηγεί σε περιοδική εκλογή φαινομένων τύπου αδελφών Κατσίνσκι της Πολωνίας και σε αναβιώσεις ναζιστικών φαντασμάτων στη Βαλτική, θα έπρεπε να είναι οι πρώτοι οι οποίοι αντιλαμβάνονται τον μηχανισμό που ρίχνει τον παλαιστινιακό πληθυσμό στα χέρια της Χαμάς. Η ιστορική εμπειρία τους αυτή θα

μπορούσε να εμπλουτίσει την Ε.Ε. αν η παρουσία τους σε αυτήν είχε λιγότερο καταστροφικό στόχο.

Αντιθέτως, η σαββατιάτικη αντίδραση της τσεχικής προεδρίας της Ε.Ε., όσο και αν επιχειρήθηκε να απαλυνθεί λίγες ώρες αργότερα, προφανώς μετά την έκρηξη αντιδράσεων από τις (υποτίθεται εκπροσωπούμενες) χώρες-μέλη, σχεδόν εγγυάται τον αποκλεισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από κάθε ουσιαστικό ρόλο στην αντιμετώπιση της νέας κρίσης στη Μέση Ανατολή. Παράδοξως, ο «μπουνταλάδικος» χειρισμός του θέματος μπορεί να οδηγήσει σε αποτέλεσμα διαφορετικό από το επιδιωκόμενο, όπως όταν ο επόμενος διευθυντής της αμερικανικής μητρικής, Μπαράκ Ομπάμα, αναγκάστηκε να «αδειάσει» το παράρτημα Τσεχίας μετά την προσπάθεια της τοπικής διεύθυνσης να προκαταλάβει τις αποφάσεις του σχετικά με την αντιπυρρα-

λική ασπίδα.

Αυτή τη φορά, η υπονόμηση της ευρωπαϊκής παρεμβατικής δυνατότητας δίνει την ευκαιρία στη Γαλλία του υπερκινητικού Νικολά Σαρκοζί να διεκδικήσει διεθνή ρόλο. Αν την προηγούμενη φορά η σαρκοζική παρέμβαση μεταξύ Ρωσίας και Γεωργίας πιστώθηκε εν μέρει στην Ε.Ε., καθώς η Γαλλία ασκούσε τότε την προεδρία, αυτή τη φορά η όποια επιτυχία θα ενισχύσει σχεδόν αποκλειστικά το γαλλικό προφίλ, όσες υποκριτικές προσπάθειες και αν γίνουν να συνδεθεί με την Ευρώπη.

Ακόμα και στην περίπτωση αποτυχίας του Γάλλου προέδρου να εξασφαλίσει ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα, και μόνη η περιβλεπτή διαφοροποίηση της Γαλλίας από την τρέχουσα ευρωπαϊκή προεδρία μπορεί να προβληθεί ως διάσωση της ευρωπαϊκής τιμής από το Παρίσι. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη η

ουσιαστική -αν και πολύ ευφύστερα διατυπούμενη- σύμπλευση της Γερμανίας με την ισραηλινή, αμερικανική και τσεχική λογική, η Γαλλία την οποία ο Σαρκοζί επαναφέρει και στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ μπορεί να μετατραπεί σε ισχυρό πόλο συσπείρωσης (και ελέγχου) όσων επιθυμούν την επιστροφή στην πορεία μιας στενότερα συνδεδεμένης Ευρώπης, με ανεξάρτητο και αξιόπιστο διεθνή λόγο.

Το παράθυρο ευκαιρίας που αφήνει ανοιχτό η ουσιαστική ανυπαρξία αμερικανικής ηγεσίας μέχρι το τέλος του μηνός διευκολύνει τους διεθνείς παίκτες να ανακατέψουν την τράπουλα, κάτι σαν τους δοκιμαστικούς γύρους της Φόρμουλα 1 το Σάββατο προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη σειρά εκκίνησης στον αγώνα της Κυριακής. Στις αρχές Φεβρουαρίου, όταν ο Μπαράκ Ομπάμα αναλάβει ουσιαστικά τα καθήκοντά του, το παράθυρο κλείνει, χωρίς να είναι βέβαιο τι θα ακολουθήσει και ποιοι θα μείνουν «στην απ' έξω».

Με τους επίδοξους διεθνείς παίκτες να παίζουν «μουσικές καρέκλες» και τη νέα ανάφλεξη στη Μέση Ανατολή να παρέχει τη μουσική που θα σταματήσει όταν οι ΗΠΑ αποκτήσουν νέο πρόεδρο, η σιωπή του Ομπάμα αφήνει όλα τα ενδεχόμενα ανοιχτά. Σίγουρα, ότι και αν κάνει μετά την ανάληψη της προεδρίας του, θα απογοητεύσει όσους είναι τόσο αφελείς ώστε να θεωρούν ότι θα προχωρήσει σε πλήρη αντιπαράθεση με το Ισραήλ. Όμως ο επόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ εξελέγη με μια κυρίαρχη εντολή σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική: να αποκαταστήσει το κύρος, την επιρροή και την ισχύ των ΗΠΑ ύστερα από μια καταστροφική οκταετία και να διαφυλάξει όσο το δυνατόν καλύτερα την κυρίαρχη θέση της χώρας μέσα στο ραγδαία μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον. Το Μεσανατολικό είναι κομβικό σημείο σε οποιαδήποτε τέτοια προσπάθεια.

Πριν κάνει οποιαδήποτε ουσιαστική κίνηση, ο Μπαράκ Ομπάμα ίσως χρειαστεί να κάνει μερικές θεαματικές κινήσεις που θα βουλώσουν τα στόματα όσων τον θεωρούν αδύναμο και (κάτι υβριστικό για μεγάλο μέρος της αμερικανικής κοινής γνώμης) «ειρημιστή». Κατά πάσα πιθανότητα θα αναζητήσει κάποιες ισορροπίες ώστε η επίδειξη αυτή να μην τον κάνει να φανεί σαν συνέχεια του Τζορτζ Μπους. Όταν απλώσει τη συνταγή του για το Μεσανατολικό, το πιθανότερο είναι να έχει άρωμα γαλλικού κρασιού και όχι τσεχικής μπίρας. Προς μεγάλη λύπη της ζυθοποιίας Τοπολάνεκ.

